

بهترین تصمیم‌ها در شرایط دمکراتیک اتخاذ می‌شود

دکتر فریبرز رئیس دانا

دکتر فریبرز رئیس دانا کارشناس و پژوهشگر مسائل اقتصادی و اجتماعی در گفتگو با خبرنگار ماهنامه گزارش، اظهارات مقامات مملکتی درباره رابطه ایران و آمریکا را بررسی کرد. خلاصه اظهارات وی از نظر خوانندگان گرامی می‌گذرد.

دهقانان و مسائل مربوط به کشاورزی دارد؟ چه ارتباطی با تورم و سطح زندگی دارد؟ این‌ها هیچ‌کدام مشخص نیست و اصلاً مشخص نیست که بر پایه چنین ضابطه‌هایی گفته شده باشد و بنابراین فرصت برای بهره‌جویی فراهم می‌آورد.

در نبود دمکراسی و نظارت مردمی و آزادی بیان به شکل سازمان یافته، این کشمکش‌ها امنیت ملی را به خطر می‌اندازد. عملکرد اقتصاد جهانی، نظامی و سیاسی آمریکا باید در منطقه شناخته شود. تعریف آمریکا از بعد همکاری یا دشمنی فقط آن نیست که برخی افراد خاص می‌گویند بلکه معانی کارشناسی و داوری مردمی باید ملاک قرار گیرد.

به نظر من عملکرد عمومی آمریکا در سطح جهان نشان از سرکردگی سرمایه سلطه‌گر جهانی دارد. جهانی شدن و واقعی هم همانا جستجو برای سلطه سرمایه جهانی است نه برای هم‌سرنوشتی بشر و ایجاد یک جهان دمکراتیک و عادلانه. با این وصف ما در این جهان زندگی می‌کنیم و توانایی‌های فراوانی داریم که در دل جامعه و در طبیعت ما وجود دارد.

ما باید شرایط را برای زندگی صلح‌آمیز و توسعه آزادی‌ها و رفاه و رشد اقتصادی فراهم کنیم. ما باید شرایط جهانی را برای خود عادی‌سازی کنیم از جمله با آمریکا و راه را بر بهانه‌جویی‌ها و مداخله‌ها ببندیم. این کار نه با امتیاز دادن و انفعال میسر است نه بر اساس روش خودکامگی، سروری و ملوک‌طوائفی، بلکه بهترین فرمول برای رسیدن به بهترین شرایط این است: تضمین تحقق دموکراسی + عدالت اجتماعی + شایسته‌سالاری در تمامی سطوح.

سیاست‌های قوه قضاییه. دولت خواستار رابطه است، می‌خواهد عضو سازمان تجارت جهانی شود، از این رو می‌خواهد بهانه به دست آمریکا ندهد و نظر آیت‌الله مصباح با سیاست دولت ناسازگار است. رئیس دادگستری استان تهران می‌گوید هنوز بر سر حرف خود ایستاده است و کسی که درباره رابطه با آمریکا

بر خوردهای جانبدارانه‌ای که از تعارض منافع نشأت می‌گیرد، با منافع ملی سازگار نیست چرا که به آمریکا برای پیدا کردن نقطه ضعف در ما فرصت می‌دهد

اظهار نظر (جانبدارانه) کند، مجرم است. چگونه می‌توان گفت که اظهارات هاشمی رفسنجانی در باب این موضوع غیرجانبدارانه بوده ولی در صورت اظهار نظر روشنفکر دینی یا ملی-مذهبی باید با او برخورد شود؟

چنین برخوردهای جانبدارانه‌ای که از تعارض منافع نشأت می‌گیرد. با منافع ملی سازگار نیست چرا که به آمریکا برای پیدا کردن نقطه ضعف در ما فرصت می‌دهد. این اظهار نظرها پایگاه مردمی ندارد. این حرف‌ها چه ارتباطی با ۳/۷ میلیون بیکار در کشور دارد؟ چه ارتباطی با امنیت مرزها دارد؟ چه ارتباطی با انتقال تکنولوژی دارد؟ چه ارتباطی با

متأسفانه در زمینه دیپلماسی خارجی، ما از راهبردهای سنجیده، قوی و کارشناسانه که مبتنی بر نظارت دمکراتیک باشد، برخوردار نیستیم. به ویژه در مورد آمریکا به یک سردرگمی ۲۳ ساله تن در داده ایم. واقعیت این است که روحیه تهاجمی ایالات متحده، آسیب‌پذیری درونی ما و صف‌آرایی گروه‌های قدرت که بر اساس منافع جاری و آتی خود عمل می‌کنند، منشأ این سردرگمی است.

گروهی داشتن هر نوع رابطه با آمریکا را در معنای کاهش قدرت اعمال نفوذ سنتی خود و اعمال چهارچوب‌های نظارتی بر رفتار و کردار خویش تلقی می‌کنند و گروهی دیگر با توجه به جریان جهانی شدن و نقش آمریکا، با توجه به ماهیت اقتصادی و بینش سیاسی‌شان ضمن حفظ ارزش‌ها، خواستار داشتن دست بالا در مذاکرات هستند.

واقعیت این است که برای این گروه‌ها نه تعریف مشترکی از منافع ملی وجود دارد و نه اساساً اظهارات آن‌ها از صافی نظارت مردمی می‌گذرد. ما در سیاست رابطه با آمریکا با کشمکش روبه‌رو هستیم. نه صحبت آیت‌الله مصباح و نه صحبت‌های آقای هاشمی رفسنجانی (اشاره به سخنرانی هم‌زمان این دو چهره سیاسی در یک نماز جمعه) هیچ‌کدام مبتنی بر موازن منافع ملی و مردم نیست. این اظهارات نه از صافی کارشناسی گذشته است، نه نظارت دمکراتیک بر آن اعمال شده و نه مبتنی بر نقد اقتصاد جهانی است.

این گروه‌ها نماینده کل جریان مردمی و اجتماعی نیستند و نمی‌توانند داعیه نمایندگی آن‌را داشته باشند. جالب اینجاست که حرف یکی با سیاست‌های دولت در تضاد است و حرف دیگری با